

ХАҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ЧУРАПЧЫ УЛУУБҮҮН ХАҢЫАТА

ДОРОГИЕ ВЕТЕРАНЫ!

От всей души поздравляю Вас с праздником – Днем Победы! Благодаря беззаветному мужеству солдат и офицеров на фронтах Великой Отечественной, самоотверженности тружеников тыла, подвигу всего народа прогремели 56 лет назад залпы Победы, возвестившие мир о завершении одной из самых кровопролитных войн в истории человечества.

Уважаемые ветераны! Солдаты Победы! Примите в этот День низкий поклон и благодарность за Ваш ратный и трудовой подвиг. Вы не дрогнули в годы тяжелых испытаний, отстояв свободу и независимость нашей Родины, освободив народы Европы от немецко-фашистских захватчиков. Четыре долгих года Вы шли к Победе, сражаясь и умирая за Родину, за ее будущее, за жизнь будущих поколений. Вы и сегодня в строю – ваш жизненный опыт, мудрость, активная позиция являются неоценимыми для Отечества и не раз ему послужат.

Позвольте пожелать Вам, дорогие ветераны, долголетия, здоровья, счастья Вам и всем Вашим близким! Пусть в Ваших домах будет мир и достаток! С праздником Победы!

Представитель Президента
Республики Саха (Якутия)
в Алданском округе В.С. ТИХОНОВ.

КЫАЙЫ КҮНҮН БЭЛИЭТЭЭНИН

Ыам ыйын 9 күнүгэр, халлаамыт төһө да былыттар-тыалыттар, Чурапчы сэлээнньэтин иин болуоссата сарсыардаттан дьонунан-сэргээн туолла. Улуу Кыайы 56 сылыгар аналлаах үөрүүлээх демонстрация тэрилтэлэр, оскуолалар, физкультура уонна спорт институтун, гимназия коллективтара хаамтылар.

Тыллан эрэр мутука, сибэиин, шарик тугуурдах колонналар бу күн Аба дойдуну сэриитигэр кыттыбыт, кыайыны чэрдээх илнилэринэн, күүстээх, бигэ санааларынан, төрөөбүт дойдуларыгар, дьонноругар тапталларын уһансыбыт ветераннарга махталларын билдэрдилэр, үөрүүлэрин-

көтүүлэрин үлэтиннилэр. Эбэрдэ тылы улуус дьаһалтатын баһылыга А.А.Шадрин, баһылыгы социальнай болгуруоска солбуйааччы И.И.Яковлев, улуус байыаннай комиссара Н.В.Пестряков, ыччаттар уо. д. а. этилар.

Кыайы салота ньиригидэ, Аба дойдуну Улуу сэриитигэр аналлаах пааматынньыкка өйдөбүннүк венкоктар уурулунулар. Демонстрация кэнниттэн П.Е.Барахсанов аатынан стадионна эстафета буолла. Манна Чурапчы орто оскуолатын, улуустаабы гимназия, спортивнай оскуола, физкультура уонна спорт институтун, улуус дьаһалтатын, ис дьыала отделение, дыа-уот, комму-

нальнай хаһайыстыба управлениетын хамаандалара кыттыны ылылар. Улахан дьонно I миэстэҕэ интернат-оскуола, II-ска Чурапчы орто оскуолатын, III-ска гимназия коллективтара табыстылар. Оттон осолорго I миэстэҕэ интернат-оскуола, II-тин орто оскуола, III-тү гимназия хамаандалара ылылар.

Хаартыскаларга: Чурапчы сэлээнньэтигэр ветераннар демонстрация кэмизгэр (үһэ);

Хатылыга Кыайы күнүн бэлиэтээнин түгүз. Сэрин ветераннара (ханнастан) М.Г.Борисов, П.В.Парфенов, Н.С.Соловьев уонна Д.А.Антипин.

"СО" корр.

Саха Республикатын Президентин Гранынан!

"Сага олох" хаһыат редакциятын эппиэттиир секретара, Россия Суруйааччыларын уонна Журналистарын союзтарын чилиэннэрэ Роман ДАНИЛОВ (Семен Романович Данилов) "Тыгын Дархан, уруйдан!" диэн ырыатын иһин (музыкатын автора – СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, самодеятельнай композитор Марфа Данилова) Саха Республикатын Президентин Гранынан наараадаланна.

Семен Романовичы ырыа искусствотыгар "Норуот таптыыр ырыалара" диэн номинацияга Президент илииниттэн туппун бу үрдүк наараадалатынан, ситиһинтэн "Сага олох" редакционнай-издательскай, улуустаары "Чурапчы" айар холбоһуктар, "Диринг уоттара" литературнай түмсүү ааттарыттан итинтик эбэрдээн туран, ырыа текстин уонна музыкатын бэчээттибит.

Тыгын Дархан, уруйдан!

Өрөгөйдөөхтүк (торжественно)

ТҮҮ БИ-ЛЫР-ТАН СИ-ДИС ТАР-ДАР ТҮ-ГЭХ ДИ-РИК
ТО-РУТ-ТЭЭПИТ ТҮ-РА ТЭ-БЭН КУ-НЭ ТАХ-САР
ТҮҮ-МАА-ДА-БА ТҮ-ГЭМ-МИП-ПИТ
Ты-гын, Ты-гын, Ты-гынкэ-мэ, Ты-гын, Ты-гын У-ИЭ-
БҮТҮҮТЭ
Ты-гын, Ты-гын Ты-гын Дар-хан
Ты-гын Дар-хан у-руй-дан! Тыгын, Тыгын
Ты-гын Дар-хан, Ты-гын Дар-хан ай-хал-лан!
Ты-гын Дар-хан Ай-хал-лан!

Түн былыртан силлэ тардар
Түгэх, диринг төрүтүтээхпит,
Тура төбөн күнэ тахсар
Туймаадага түгэмиппит –
Тыгын, Тыгын, Тыгын көмө,
Тыгын, Тыгын үйэҕэ.

Саха дьолун тускуллуохтаах
Саргы-дьаалы сансалаах,
Аймах дьонун арчылыахтаах
Айыы-хаантаан аныгылаах
Тыгын, Тыгын,

Тыгын Дархан,
Тыгын Дархан, уруйдан!
Тулхалдьыт дьылбагытын
Туругурда турууласпыт,
Илин, арбаа... – сир ахсытын
Или-эйини ырылаабыт
Өркөн аатын албөдүйбөт,
Өрөгөйдүү, өлбөт-сүппэт!
Ураагхайдар удьуордара
Ууһаан-тэийин иһэбит,

Уһун дьыллар миндааларын
Уһуордуоҕа кэскилбит.
Улуу Тыгын сэиннэрэбит!
Уһуубаппыт, эһэбит!
Тыгын, Тыгын,
Тыгын Дархан,
Тыгын Дархан, уруйдан!
Тыгын, Тыгын,
Тыгын Дархан,
Тыгын Дархан, айхаллан!

"Ыһыг - 2001"

Сирн огороочуларга уртылаах сүл. Аны аксааннаах хонугунаа санаа үйэ бастаахы ыһыгта садалаа. Онуоха бэлэммит хайдааһы?
Ол туһунан кэлсир улуустары тма хаһайыстыбатын управленийын кылабынай агранома Е. И. КОРЯКИНА:
— Ыһыгта бэлэммиттэ бары өттүнэн тэнинэн бара турар.

Уматык. Тиэнэ сүлдөөлөр. Бу Президент ситимигэр кирибиттэргэ уустуга суох. Оттон сороктор уматыгы "Чурапчы" уонна "Сир" кооперативтар нөҕүө ылаллар. Кыра, Быггархай хаһайыстыбаларга солорканын хааччыллыы ыарахан туруктаах. Ааскарга үтэргэ да, туттарар бородууксуйалара да суох курдук. Онон олорго "Сир" кооператива

ЫҤЫҤА БЭЛЭММИТ ДУО?

Быйыл туорахтаах культуралар 3000 гектарга, оттон сүөһү аһылыга буолар тордүгэр астаахтар 500 гектарга ыһылдыахтара. Хортуоплууу бааһынай хаһайыстыбалара 30 гектарга олордуюхтара. Манна тарилталар көмө хаһайыстыбаларын киллэрбэккэ эттим. Олорго Өлүөнэ — Туора Күөл водовода кэлэринэн туспа былааннаахтар.

Хаһайыстыбалар ыһыгта сөп буолар сизмани тиэнэн бүтэрдилэр. Күн бүгүн 300 тонна та ыраастана турар. Сизма тахсытын (хожеһын) күһүнү — кыһынны хаачыстыбата эрдэ көрүллэн анализтаммыта. Бу күнүргэ эмиз кэрийэн көрүү, бурдук анализин ылыы барар. Бу түгэннэ "Хайдах сизмани ыһыгта, онук үүнүүнү ылыа" диир норуот бэргэн этитин санаатар тобоостоох.

Бааһына үлэтигэр барыта 120 — 43 киһи, 68 — 72 трактор тардыллыа. Сеплаас чааһы векселинэн "Чурапчы" ТХПК хааччыбар. Ылаттаан эрэллэр. Сааскы хорутуу 700 гектарга барытыттан 500 гектара бытархай уонна 200 гектара чааһынай хаһайыстыбалар ирээттигэр тиксэр.

Быйыл хаар чараас буолан, хаары чинэтин былырынынгытааһар аһыах — 1000 гектарга эрэ барда. Норуому киллэрин. Бааһынага балбаарынан 3910 тонна киридэ, ону таһынан кур норуом таһыллар. Онон ыһыллар кэнигэ барыта 5000 тонна норуомунан кириэ. Быйыл былаан ыһыгынан ыраас лаар 2600 гектарга, күһүнү хорутуу 1400 гектарга барыахта-ра.

нөҕүө эбин лимит көрдөрөргө үлэлээбит, туруорса сүлдөөбүт.

Сүрүн агротехнической үлэлэри сэргэ күрүү тутуугулар маһын, остолболорун соботуопкалааһын барар. Маныаха быйыл оноһулуохтаах 13,5 км усталаах күрүү маһа бэлэммитэ, таһылда сүлдөөр.

Билигин сикки саатары үгэинэн барар. Ити 800 — 430 гектарга тиэрдилиннэ. Ол кэнниттан тутта бааһынага сүрүн оброботката барыа. Маны хаһайыстыбалар байлалар көрүнэн, киинэхэ ханнык үлэтэ хаалбытынан ыһыахтара.

Дьэ, ол кэнниттан ыһыгта хампаанньата садалаа. Маныаха кэрийэн көрүү түмүгүнэн, бааһына үрүт араната ыһыгта бэлэм курдук буолбут эрээри, уопсай маасса тон сүтэр. Ону тэкс бааһына бааһынаттан атыннаах. Онон ким хайдах кыахтааһынан көрө ыһыгы ыһыа. Ити эрээри, сүрүн прогноз быйытынан, ыһыгта ыам ыйын 15 күнүн эргин сабалаанар чинчилээх. Синоптикар биллэрэллэринэн, Амма, Алдан өрүстэр муустара быйыл 5 күн эрдэлээн эстиэхтэрэ. Ыам ыйын 7—8 күнүргэ ардаһы, сөһүүнү эрэнэрбиттэрэ мэлэйдэ. Аны эмиз бу ый 18—19 күнүргэ күүтэбит. Ол хайаһар.

Оттон, уопсайынан, быйыл кураан сайыны билгэлииллэр эрээри, эрдэтээри өй сүллар сиккиттэрэ — уулаа үчүгэй орто дьыл эргийэригэр эрэл үөскэтэр.

С. СМЕРНИКОВА кэлсэттэ.

ТӨЛӨЙ НЭНИЛИЭГЭР 10-с СЫЛЫН ЫҤТЫЛЛАР УБҮЛҮӨЙҮНЭЙ ЭСТАФЕТА БАЛАҤАНҤАТА

СЫЛАА-СОРУГА:

- нэһиликтэр икки ардыларыгар спорт эйгэтигэр сыһыһы олохтоолун;
- эдэр кэлүөнэ эт-хаан өттүнэн сайдарыгар көбүлээһинэ;
- улууска сүүрүүнү таптааччылары түмүү, тэрийик;
- чөл олоххо тардыһыгы спорт убулууну ороолун сыаналаан, 10-с эстафетаны республиканын таһынаах тэрийик.

БУОЛАР СИРЭ: ыам ыйын 19 күнүгэр Төлөй нэһилиэгэр, Кыттыны ылаллар Чурапчы улуунун илин эңгар улуустар хамаандалара.

ТЭРИЙЭН ЫҤТАЛЛАР: улуус сүүрүүгэ федерацията, Төлөй нэһилиэгин дьаһалтата.

Күрэхтэһин икки бөлөһүнэн — улуустарга уонна Чурапчы улуунун нэһиликтэригэр ыһыллар.

НА БАРА АДАЛААҤЫН: кыһылаахтарга Дипломнар, сыаналаах бириистэр туттарылаллар.

Хамаандалар 500-түү солк. суумалаах бириһи абалаллар. Кыттааччылар паспордаах кэлэллэр ирдэнэр.

УБҮЛҮӨЙҮНЭЙ 10-с (РЕСПУБЛИКАНСКАЙ) ЭСТАФЕТА

9 ч. — мандатнай комиссия үлэтир.

БАЛАҤАНҤАТА

- I этап — 1988—1989 сс. төрүөх кыыс — 60 м
- II этап — 1988—1989 сс. уол — 50 м
- III этап — 1986—1987 сс. кыыс — 100 м
- IV этап — 1986—1987 сс. уол — 100 м
- V этап — 1984—1985 сс. кыыс — 200 м
- VI этап — 1984—1985 сс. уол — 200 м
- VII этап — 18—24 саастаах кыыс — 300 м
- VIII этап — 18—24 саастаах уол — 400 м
- IX этап — 25—29 саастаах кыыс — 400 м
- X этап — 25—29 саастаах уол — 500 м
- XI этап — 30—34 саастаах кыыс — 300 м
- XII этап — 30—34 саастаах уол — 400 м
- XIII этап — 35—39 саастаах дьахтар — 200 м
- XIV этап — 35—39 саастаах эр киһи — 300 м
- XV этап — 40-тан үөһэ ветеран дьахтар — 100 м
- XVI этап — 40-тан үөһэ ветеран эр киһи — 150 м
- XVII этап — салайааччы — 100 м

КҮРЭХТЭНИИ ПРОГРАММАТА

- 9 ч. — 10 ч. — мандатнай комиссия үлэтир.
- 10 ч. — күрэхтэһини аһы.
- 11 ч. — старт.
- 13 ч. — 14 ч. — эбит.
- 15 ч. — кросс, кабардадалаһын
- 16 ч. — "тегүрүк остуол".
- 19 ч. — сөһүннөлөг биэчэрэ.

Тэрийэр комиссия.

РЕДАКЦИЈА ПОЧТААҤЫТТАН

Абааччы махтанар УТҮӨ САНААЛААХ ЫЧЧАТТАРЫБЫТ БАРАХСАТТАР

Киһи сааһыран истэрин айыһын, онуоха эбин дьыл-дьаһах мэнгэбиттэнэн үлэни-хамнаһы кыһайбат буолан иһэр эбит. Ол дагынаар, биһиги торут дьарыһытыттан илинитин араарбакка, сүөлү-ас иһитэн, туста олоро са-тыбыт, билигин уустук кэмгэ көмө-тирэх буолларбыт дэһэбит. Кэлин ыарытыһан дьон ил-тас үлэтин ыарыраттар буолубут. Быйыл кэргэним, өр сылларга эргэнигэ үлэлээбит "Эргин туйуна" Марфа Афанасьева ба-лыһаба сүтэр кэмгэр сүөлүбүн, дьонбин-уоплуун бэйэм көрөн бэр-кэ кээптэтэ быйыһыйдым. Бу кэмгэ эһилиги кыстык маһын ик-ки маһына тиэллэн кэлэн олбу-орум иһигэр сүөхэммитэ. Маһын көрө-көрө астынар-үөрэр бэйэм аны хайдах эмит хайтар, саһаан-ныыр санадаба ылларан сырытым.

Хата, онуоха Чурапчы орто оскуолатын учуутала И.Я.Лавров са-лайаччылаах тохсус "в" кылаас уолаттара Коля Спелцов, Давид Макаров, Толя Ефимов, Кеша Фе-доров, Женя Дьячковская, Анд-рей Климов, Федя Попов, Ляня Владимиров маһын бүтүнүү хайытан үлүктээн кэбистилэр. Ол кэнниттан Чурапчы сэлкэн-нэтин иччатын лидерэ Михаил Дьячковская баһылыктаах соци-альная көмүскэл үс үлэһитэ саһааннырбар көмөлөстүлэр. Дьэ, онон, эһилиги кыстыктын бэлэмнэһит айыы санаалаах үлэһит оҕолорго барыларыгар барба махталбын тиэрдибим. Ити-энэ маны барытын тэрийбит ыал-бар, дьэ-дэ үөртүк киһини учу-талыгар Г.М.Спелцовага уонна түөлбэм начальнигар, Чурапчы орто оскуолатын завуугар Т.В.Павловага, сэлэһинэ дьик кэргэнигэ киһини директоругар А.В.Новгородовага кырдыаас дьонго болботолорун иһин өссө тегүл махтанамын. Бука барыты-гар айымнылаах үлэни, чэгиэн доруубуйаны, дьолу-соргуну, осолор барахсаттарга үөрэжиги-гэр ситиһини, мэдди манньк уйаас дууһалаах, сирдик санаа-лаах үтүө дьон буоларгытыгар бабарабын.

Тыыл, үлэ ветерана
Николай Михайлович
ОХЛОПКОВ.

УМНУЛЛУБАТ ЭКСКУРСИЈА

Биһиги, интернат-оскуола томиторугар олорон ветераннар, сүүрбэттэн тахса киһи, мууһунан сүлдөөһү суола хаалыан аһа иһи-ника Дьонуускайга кириэн дуоһуна күүлэйдэн, куорат кэрэ-бэлэ мизэстэлэринкэ сүлдөөн табыстыбыт. Саха Республикатын столицата баараһай туууларынан кээркэйэн, үлэ-үөрэхкэ, сыр-дыкка-кэрэ-э ыһыра-угуйа тура-ра кэрэтин! Онук эрэ буолуох-тун.

Томтор кирдыаастары саби-этин председателэ Р.Р.Абрамов тэрэһининэн, ЧФКСИ ректора М.Д.Гуляев көмөтүнэн бу бэргээ-хэй экскурсияга улуустары вете-раннар сэмтэһини председате-лэ Л.Д.Барашкова Ил Түмэн депу-тата А.И.Поисованы кытары си-бээстэлэн оҕорбут маршруттары-нан сырыттыбыт. Бу бэргээхэй түгэни бэлэхтээбит үтүө-мааны дьоммутугар Р.Р.Абрамова, М.Д.Гуляева, кирдыаастары түмэн-сирдээн илдьэ сүлдөөбит А.И.Кривошапкинага, автобус су-оптара Федор Собакинна истин махталбытын таптаалаах хайы-һыт нөҕүө тиэрдибит. Иһикигин даһаны ветераннарга кыһам-ныыт уураабатын, урдук элпэ-тинэстээх сыралаах үлэһитигэр ситиһинлэри бабарабыт!

Ветераннар ааттарыттан
Е. ПИНИГИНА,
педагогической үлэ ветерана.

ЭРЭЙЭ СУОХ КИИРДЭ

Алабар нэһилиэгин кырдыаас-тара улаханньк үөрэ сүлдөөбит. Ф.В.Протодьяконов салайаччыла-ах ыччаттар биригээдэлэрэ кылгас кэм иһигэр үтүө суобастаахтык үлэлээн эһилиги отук маһытын киллэрэн биэрдилэр. Урукку сүл-ларга маһыт ситэ кирибэт буола-ра, тарилтэ бэлэмнир аатыран ба-ран кыаллыбакка хаалара. Улуус-таабы социальная көмүскэл управ-ленията чааһынайдары кытары ду-огабардалан үлэлэтэрт олус сөптөөх хайыһа.

Кэнники кэмгэ госуударстаа ве-тераннарга уонна кыамматтарга оҕорор көмөтө адырдыгар тий-нитэ түргэн уонна хаачысты-балаах буолла. Бу-социальная көмүскэл үлэһитэрин тус эбэлэһэстэригэр элпэтинэстээх-буоһууларын туоһута. Улуустар ба-ры социальная үлэһитэригэр управ-ление начальнига С.И.Ники-тининэн сирэйдээн улахан махтал-бытын тиэрдибит. Сыралаах үлэ-үтүө түмүктэрдээх буолуохтун, эл-бэх киһи махтала арчылаатын!

Петр ПОПОВ,
тыыл, үлэ ветерана.

Кэриэстэбил

ӨЙГӨ-САНААҤА УМНУЛЛУБАТ

Ово сааска буолбут үчүгэй түгэнири киһи сааһырдасын ахсын өрүүтүн өйдөөн-санаан ылар. Мин Уорба оскуолатыгар үөрэнэ сы-рыттаһына дьылган бэртээхэй дьону кытары тиксипинэрбит би-ир үтүөкэн түгэни ахтан аһыах-пын, үтүө-кэрээ уһуйбут дьон-норбун сырдыааһын бабарабын.

1951 сыл саһа. Уорбага ин-тернакка олорон төрдүс кылааска үөрэнэ сүлдөөбүм. Тулааһа буол-лон тобулар үөрэнэ кирибитим, онон очолорго сааһым уон ик-ким. Олуһуну ыйга уус-уран само-деятельноска оройуон нэһиликтэ-рин куэрхэтэһитэ ыһытыллына. Он-но сельсовет председателэ Фе-дор Романович Михайлов тэрийи-тинэн Хадаар уонна Уорба ыччатта-ра П.А.Ойууускай "Дьулуруйар Ньургун Боотур" олоһохтун туру-орбуттара. Саһа сүлдөөбит диннээх норуот талааннара оно арыллыбыттара. Ол курдук, Ньур-гун Боотуру Н.Т.Протодьяконов, Туйаарыма Куону Е.П.Софронов, Абааһы уолун А.К.Архилов, Абааһы кыһыһы Н.О.Осипов, Тойон Дьаһарымаһы Н.И.Дьячковская, Күн Эрбийэни В.К.Осипов, Айталы Куону А.В.Пинигина, Уруу Уола-ны С.С.Осипов, Айыы Намыһын улаһаны М.И.Архилова толорду-лар. Айыы Уусуур улаһын оролу-гар киһи суох буолан, мингин ана-абыттара, Директорым Д.А.Илларионов интернаттан өйүөлээн, кенүүлээн ыһытыла. Бастаан Ха-даар кулуубугар оонньоон баран, эттэ сыарбалаах атынан сүлдөөн оройуонумт нэһиликтэриин ба-рыларын кэрийбилит. Оттон Чурап-чыга оройуоннааһы Култура дьик-тин сценатыгар оонньообуллут. Түмүгэр бастаах мизэһини ылан, уус-уран самодеятельность кыһылаахтара буолбулут. Ай-ыһыттан талааннаах Валерий Ни-колаев аттаах бухатырдары уон-на кыталыктары сценага боробу-луоханан сүүрдэн олох диннээх курдук көрдөрбүтэ. Уоһун-күөһүн араас өкүнэн оонньоотон, абаа-һылар кириилэрин-тахсыһыларын, бухатырдар охсууулары кыһы этэ салаһар гына тыастаан-уустан дьон бөгөтүн сөхтөрбүтэ. Көрөөччүлэр бары сүргэлэрэ көтөбүллэн тарбаһаллара. Айан-нырбытыгар мингин иһики акка олордон баран салайааччыбит Федор Романович полевоу суумка-тын нотуруускаһын кэтэрдэн кэ-биһэллэрэ. Аара көрсүбүт дьон: "Салайааччыгыт киһий?" диир ый-

ыттаахтарына, мингин ыһаллара. Аттаах сыарбага олордон иһэн солбуһа сүлдөөн "Дьээ-буо" дьон сахалыы ыһыһырга эрээ-тэллэрэ. Нэһиликтэри кэрийэ сүлдөөн кулуупка хонор этибит, оно бу дьонун барахсаттар туох баар үчүгэй астарын мизэх ха-табалаан аһагаллара, аны тонуо дик саамай сылаас танаһынан үлүһүлэллэрэ.

Ол кэмтэн ыла номнуо 50 сыл ааһа оуста. Ити биригэ сүлдөө-ан олус үчүгэйдик бодоруспуу үгүс үтүөбэ уһуйбут убайдарым-адыһыдэриин кэриэтэ истинник санаабыт үтүөкэн талааннаах дьоннорбуттан билигин биир да киһи күн сиригэр суох. Онон, сөбөтох ордон сүлдөөр киһи быйыһынан, киһилэри кэриэтэ-эн бу суруйдуом. Киһилэр оҕоло-ро-сизэнэрэ дойдурарыгар, атын да нэһиликтэриинэн, араас улуус-тарынан олорон-үлэһитир буолу-охтаахтар, барыларыгар дьолло-ох олоһу, айымнылаах үлэни бабарабын.

Елена Егоровна НИКОНОВА,
сцена ветерана, норуот
маастара.
Оддулуун.

ӨЛБӨТ-СҮППЭТ ӨЙДӨБҮЛ БУОЛУОҤА

—Бу дьыл муус устар 3 күнүгэр сарсыарда 6 чааска солумар ыарыы биригэ үөрэммит табла-рыһытын, ово сааспыт доборун Роман Семенович Аянтоты биһиги кэриэстэһиттэн ылан барда.

Рома ово сааһыттан лол-баач-чы, көнө майгылаах, чинэһинэй, элбэх оҕолоох дик кэргэннэ төрөөн араас үлэ-үөрэ барытыгар сыстааһа, туохтан да иһэн-тол-лон турбат этэ. Оскуолага үөрэ-нэр сылларыгар бастыг үөрэнээч-чи, общественник, үчүгэй тустуук киһи буолара. 1977 сыл сайын Кемньэ сайылыһка буолбут иэдэһингэ бу илээх ыһытан алта киһи иккилин-үсгүү хонугунаа бы-ысаһан өлүүлэрэ дьоллоох ово сааһыгар ыар охсуу этэ. Москвага эмтэнэн вертолётунан кэлэн ха-рах уулаах Арыылааһын буоругар үкэммитин күн бэргээ курдук саныбын. Дьонун олоһун салгы-ыр сыаллаах, төрөлүттэрин дьиктин оһоһун буруотун унаар-дан, олоһун доборун Лилия Ива-новнаны көрсөн, түөрт уол ово амарах араба буолан, сирдик ыра санаалаах олох олоһун испитэ.Өр сылларга тракториһынан, бири-гэдикириэнэн, управлэцияһынан үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. 1996 сүлүлаахха Арыылаах орто оскуолатыгар завхонунан үлэ-үөрэ кирибэтэ, үчүгэй тэрийээччи, са-табыллаах салайааччы начальнай оскуола дьиктин үс сылинан бүтэртэрин бар дьонун сөхтөрбүтэ. Кэлин тренер буол-бута. Убайдарын, кенүл туһууга маастар, Москва күс төгүлээх чемпиона Иван Аянтот уонна норуоттар икки ардыларынааһы кылаастаах маастар И.Е.Аянтот туһууга олохторун салгыыр бабалааһа.Быйылыгы "Боотурдар оонньоууларыгар" эрийэ куэрх-этэһингэ икки уола "Радик Бараш-ков уонна Саша Попов республи-лика туһулэтигэр кыттар ыраа-бы ыһытытыттан үөрэрэ, тренер быйыһынан үлэтигэр элбэх сору-гу туруоруммута.

Олоххо эрэллээх, элбэх бир-гэ төрөбүттэрин, ийэтин-аһатын кэриэстэригэр олоһу олоруохта-ах, билинлээх-көрүүлээх, урдук культуралаах, эйээс-сайаһас, биһиги кылааһы түмэр доборбут аны суох... Ол эрээри киһи оло-ротох олоһун дик кэргэнэ сал-гыаба. Биһиги өйбүтүгэр-санаа-бытыгар үйэ-саас тухары Рома сырдык уобараһа сүлдөөһүө, өлбөт-сүппэт уһун үйэлэниэбэ.

Ульяна БУРНАШЕВА,
РФ Журналистарын союһун
чиэлэһэ, СР культуратын
туйгуна, суруйааччы.

ПРОГРАММА ПЕРЕДАЧ ТВ с 14 мая по 20 мая

Понедельник 14 мая

1-я программа
Канал ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 Воздушные замки. Сернал.
10.10 Поле чудес.
11.15 "С легким паром!"
11.45 История одного шедевра.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал "Добрый день".
13.05 Фильм "Тесты для настоящих мужчин".
14.30 Документальный детектив. "Возвращение Богоматери".
15.00 Новости.
15.20 Звездный час.
15.45 "...До шестнадцати и старше".
16.20 Мультсериал "Покемон".
16.45 "Ералаш".
16.55 "Воздушные замки". Сернал.
18.00 Вечерние новости.
18.25 "Тибет. Там за облаками". Спецрепортаж.
18.45 Жди меня.
19.40 "Кто хочет стать миллионером?".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.40 Сернал "Секретные материалы".
23.20 "На футболе" с Виктором Гусевым.
00.05 Ночные новости.
00.20 Сернал "Человек ниоткуда". До 01.10

2-я программа
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
06.15 "Мануэла". Телесериал.
06.50, 07.50 "Черным по белому".
07.15 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
07.25 "Телепузики".
08.30 "Москва - Минск".
08.45 "Православный календарь".
08.50 "Дежурная часть".
09.15 Комедия "Астерикс и Обеликс против Цезаря".
11.00 ВЕСТИ.
11.30 "Санта-Барбара". Телесериал.
12.30 "Селеста". Телесериал.
13.30 Новая "Старая квартира".
14.00 ВЕСТИ.
14.30 "Что хочет женщина".
15.00 Телесериал "Шальные деньги".
15.50 "Луиза Фернанда". Телесериал.
16.20 Телесериал "Простые истины".
17.00 ВЕСТИ.
ЯКУТСК
17.30 Дальний Восток.
18.00 "Дорога в никуда" (ТРК "Ал-назын край").
18.25 "Добрый вечер, Якутск!"
18.55 "Нефть Талакана". Прямой эфир с участием президента ННГК "Саханефтегаз" К.Е.Ивановым.
19.25 Видеозарисовка.
19.30 "Саха сирэ - Якутия".
19.50 Реклама.
Канал "Россия"
20.00 ВЕСТИ.
20.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 Комедия "Игра на миллион".
22.40 БОЛЬШОЙ РЕПОРТАЖ РТР. "Фанаты".
23.00 ВЕСТИ.
23.30 "Мир сегодня".
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 "Дежурная часть".
00.00 Фильме "Искатели приключений".
02.00 "Спорт за неделю".
02.55 "Очень большой теннис". До 03.20

3-я программа
Канал "Россия"
17.30 Телесериал "Рожденная революцией. Комиссар милиции рассказывает".
19.00 "Комиссар Рекс". Телесериал До 20.00

Вторник 15 мая

1-я программа
Канал ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 "Воздушные замки". Сернал.
10.15 "Кто хочет стать миллионером?".
11.15 Пока все дома.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал "Добрый день".
12.50 Фильм "Вариант "Омега". 3-я серия.
14.15 Жди меня.
15.00 Новости.
15.20 Царь горы.
15.45 "...До шестнадцати и старше".
16.20 Мультсериал "Покемон".
16.45 "Ералаш".
16.55 "Воздушные замки". Сернал.
18.00 Вечерние новости.
18.15 Сернал "Все путешествия команды Кусто". "Нил - река богов".
18.45 Здесь и сейчас.

18.55 Как это было.
19.40 Убойная сила: Миссия выполнена-1".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.50 Комедия "По улицам комод водили".
23.10 Программа "Цивилизация". Чарльз Дарвин.
23.45 Ночные новости.
00.00 Комедия "О, божественный пест!" До 01.55

2-я программа
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
06.15 "Мануэла". Телесериал.
06.50, 07.50 "Черным по белому".
07.15 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
07.25 "Телепузики".
08.30 "Утро с "Аргументами и фактами".
08.35 "Ничуть не страшно". Мультфильм.
08.45 "Православный календарь".
08.50 "Дежурная часть".
09.15 Комедия "Игра на миллион".
11.00 ВЕСТИ.
11.30 "Санта-Барбара". Телесериал.
12.30 "Селеста". Телесериал.
13.30 Новая "Старая квартира".
14.00 ВЕСТИ.
14.30 "Что хочет женщина".
15.00 Телесериал "Шальные деньги".
15.50 "Луиза Фернанда". Телесериал.
16.20 Телесериал "Простые истины".
17.00 ВЕСТИ.
ЯКУТСК
17.30 Программа передач.
17.35 "Муру эбэ хорсун-хоодуог буйбуттара".
18.00 Видеозарисовка.
18.10 "Тыя сирэ".
18.40 "Субэбин холбоо". Аһабаһ кэһ-эһтин.
19.20 "Немного о Японии".
19.30 "Саха сирэ - Якутия".
19.50 Реклама.
Канал "Россия"
20.00 ВЕСТИ.
20.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 Боевик "Смертельная гонка".
22.30 "Россия-начало". Премьера документального сериала.
23.00 ВЕСТИ.
23.30 "Мир сегодня".
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 "Дежурная часть".
00.00 МУЖЧИНА И ЖЕНЩИНА.
00.55 Фильм "Марс" До 02.30

3-я программа
Канал "Россия"
17.30 Телесериал "Рожденная революцией. Комиссар милиции рассказывает".
19.00 "Комиссар Рекс". До 20.00

Среда 16 мая

1-я программа
Канал ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 "Воздушные замки". Сернал.
10.15 "Убойная сила: Миссия выполнена-1".
11.15 "Серебряный шар".
12.00 Новости.
12.15 Телеканал "Добрый день".
12.50 "Вариант "Омега". 4-я серия.
14.20 Как это было. "Противостояние СССР и США. Звездные войны". 1983 год.
15.00 Новости.
15.20 Зов джунглей.
15.45 "...До шестнадцати и старше".
16.20 Мультсериал "Покемон".
16.45 "Ералаш".
16.55 "Воздушные замки". Сернал.
18.00 Вечерние новости.
18.15 "Все путешествия команды Кусто". "Белые акулы".
18.45 Здесь и сейчас.
18.55 Человек и закон.
19.40 "Кто хочет стать миллионером?".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.50 Боевик "Пропаший на поле боя".
23.45 "Русский экстрим".
00.15 Ночные новости.
00.30 Комедия "Отель разбитых сердец". До 02.15

2-я программа
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
06.15 "Мануэла". Телесериал.
06.50, 07.50 "Черным по белому".
07.15 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
07.25 "Телепузики".
08.30 "Утро с "Аргументами и фактами".
08.35 "Лиса, медведь и мотоцикл". Мультфильм.
08.45 "Православный календарь".
08.50 "Дежурная часть".
09.15 Боевик "Смертельная гонка".
11.00 ВЕСТИ.
11.30 "Санта-Барбара".
12.30 "Селеста".
13.30 Новая "Старая квартира".
14.00 ВЕСТИ.

14.30 "Что хочет женщина".
15.00 Телесериал "Шальные деньги".
15.50 "Луиза Фернанда". Телесериал.
16.20 Телесериал "Простые истины".
17.00 ВЕСТИ.
ЯКУТСК
17.30 "Ньюман обоньор" (Уһаһ - Булуу улууһа).
17.45 "Кэм".
18.15 Официальный канал.
18.45 "ТВ-Спорт". Манчаары сонньууларын көрсө.
19.15 Ыһчат телеканала.
19.30 "Саха сирэ - Якутия".
19.50 Реклама.
Канал "Россия"
20.00 ВЕСТИ.
20.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 Фильм «На кого бог пошлет»
22.20 «Большой репортаж РТР»
23.00 Вести.
23.30 Мир сегодня.
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 "Дежурная часть".
00.00 Фильм "Псы войны".
02.00 ГОРЯЧАЯ ДЕСЯТКА. До 02.55

3-я программа
Канал "Россия"
17.30 "Том и Джерри". Мультсериал.
17.40 Драма "Огнем и мечом".
19.00 "Комиссар Рекс". До 20.00

Четверг 17 мая

1-я программа
Канал ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 "Воздушные замки". Сернал.
10.15 "Кто хочет стать миллионером?".
11.15 "Серебряный шар".
12.00 Новости.
12.15 Телеканал "Добрый день".
12.55 "Вариант "Омега". 5-я серия.
14.20 Человек и закон.
15.00 Новости.
15.20 Программа "100%".
15.45 "...До шестнадцати и старше".
16.20 Мультсериал "Покемон".
16.45 "Ералаш".
16.55 "Воздушные замки". Сернал.
18.00 Вечерние новости.
18.15 Сернал "Все путешествия команды Кусто". "Забывший остров Кларкертон".
18.45 Здесь и сейчас.
18.55 "Процесс".
19.40 Фильм "Подозрение".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.50 Фильм "Катала".
23.25 "Джаз". Всемирная история.
00.35 Ночные новости.
00.50 Детектив "Леди исчезает". До 02.35

2-я программа
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
06.15 "Мануэла". Телесериал.
06.50, 07.50 "Черным по белому".
07.15 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
07.25 "Телепузики".
08.30 "Открытая таможня".
08.45 "Православный календарь".
08.50 "Дежурная часть".
09.15 Комедия "На кого Бог пошлет".
10.45 Сатирический киножурнал "Фитиль".
11.00 ВЕСТИ.
11.30 "Санта-Барбара". Телесериал.
12.30 "Селеста". Телесериал.
13.30 Новая "Старая квартира".
14.00 ВЕСТИ.
14.30 "Что хочет женщина".
15.00 Телесериал "Шальные деньги".
15.50 "Луиза Фернанда". Телесериал.
16.20 Телесериал "Простые истины".
17.00 ВЕСТИ.
ЯКУТСК
17.30 Программа передач.
17.35 Молодежный Телеканал.
18.00 "Бизоник". К Дню памяти умерших от СПИДа. Телемост Якутск - Мирный.
"Обратного билета нет".
19.00 "62-я параллель".
19.30 "Саха сирэ - Якутия". Информ. программа.
19.50 Реклама.
Канал "Россия"
20.00 ВЕСТИ.
20.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 Комедия "Наш американский Боря". 1992 г.
22.25 "Откройте, милиция!" Документальный сериал.
23.00 ВЕСТИ.
23.30 "Мир сегодня".
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 "Дежурная часть".
00.00 Фильм "Вечная полночь".
01.45 Футбол. Кубок УЕФА. Финал. "Ливерпуль" (Англия) - "Алавес" (Испания). Передача из Германии. До 02.45

3-я программа
Канал "Россия"
17.30 "Том и Джерри". Мультсериал.
17.40 Драма "Огнем и мечом" 2-я серия.

19.00 "Комиссар Рекс". До 20.00

Пятница 18 мая

1-я программа
Канал ОРТ
06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 "Воздушные замки". Сернал.
10.15 Фильм "Подозрение".
11.15 "Серебряный шар". "Жизнь и смерть Александра Фадеева". Ведущий - В.Вульф.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал "Добрый день".
13.00 Комедия "Созвездие Козлотура".
14.25 "Смехопанорама".
15.00 Новости.
15.20 Приключенческий фильм "Этот противный кот".
16.45 "Ералаш".
16.55 "Воздушные замки". Сернал.
18.00 Вечерние новости.
18.15 "С легким паром!".
18.50 Здесь и сейчас.
19.00 Спасатели. Экстренный вызов.
19.30 Вкусные истории.
19.40 Поле чудес.
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.55 Кремль - 9. "Последний год Сталина".
22.40 Боевик "Семья полицейских-2: Потеря веры".
00.25 Реальная музыка.
01.00 Ночные новости.
01.25 Триллер Стивена Кинга "Серебряная пуля". До 03.10

2-я программа
Канал "Россия"
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
06.15 "Мануэла". Телесериал (Италия-Аргентина).
06.50, 07.50 "Черным по белому".
07.15 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
07.25 "Телепузики".
08.30 "Тысяча и один день".
08.45 "Православный календарь".
08.50 "Дежурная часть".
09.15 Комедия "Наш американский Боря". 1992 г.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 "Санта-Барбара". Телесериал.
12.30 "Селеста". Телесериал.
13.30 Новая "Старая квартира".
14.00 ВЕСТИ.
14.30 ИНДИЙСКОЕ КИНО. Мелодрама "Неразлучные".
16.25 "Планета КВН".
17.00 ВЕСТИ.
ЯКУТСК
17.30 "Тезис".
18.00 "Добрый вечер, Якутск!"
18.40 Реальная экономика.
18.55 Суруйааччы Николай Лугинов сана кинигэтин билибинэри.
19.15 Дьэһэ кэргэм-чөл олох түһсүтэ.
19.30 "Саха сирэ - Якутия". Информ. программа.
19.50 Реклама.
Канал "Россия"
20.00 ВЕСТИ.
20.30 ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 Телеигра "Идеальный мужчина".
21.55 Боевик "Фанат". 1990 г.
23.50 Триллер "Дракула".
02.00 "Дежурная часть". До 02.10

3-я программа
Канал "Россия"
17.30 "Том и Джерри". Мультсериал.
17.40 Драма "Огнем и мечом" 3-я серия.
19.00 Телеигра "Большой вопрос". До 20.00

Суббота 19 мая

1-я программа
Канал ОРТ
07.00 Новости.
07.20 Сернал. "Нежный яд".
08.20 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
08.35 Программа "100%".
09.00 "Играй, гармонь любимая!"
09.30 "Ускоренная помощь".
10.05 Смак.
10.25 "Смехопанорама".
11.05 Танец жизни в фильме "Бал".
13.15 Здоровье.
14.00 Седьмое чувство.
14.45 История одного шедевра. Русский музей.
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.10 Сернал "Китайский городской".
16.05 "Дисней клуб": "Все о Микки Маусе".
16.45 "Чтобы помнили..." Ведущий - Л.Филатов.
17.20 В мире животных.
18.00 Вечерние новости.
18.15 "Сын полка". Спецрепортаж.
19.05 Коломбо и другие. Джон Кассаветес в детективе "Этюд в черных тонах".
21.00 Время.

21.40 Фильм "Прощание славянки".
22.55 Футбол. Чемпионат России. "Спартак" (Москва) - "Крылья Советов" (Самара). Прямой эфир.
00.55 Детектив "Дело о пеликанах". До 03.25

2-я программа
Канал "Россия"
07.30 "Диалоги о рыбалке".
07.55 "Саффи". Сказка про дурака Володю. Мультфильм.
09.10 "Золотой ключ".
09.30 "Телепузики".
10.00 "ДОБРОЕ УТРО, СТРАНА!"
10.45 "Сто к одному". Телеигра.
11.35 САМ СЕБЕ РЕЖИССЕР.
12.05 "Каланбур".
12.35 "Почта РТР".
13.00 Фильм "Затерянный мир. Хрустальный меч". (Канада - Австралия).
14.00 ВЕСТИ.
14.20 Фильм "Двойной обгон". 1984 г.
ЯКУТСК
16.00 Программа передач.
16.05 Республиканский телевизионный конкурс "Полярная звезда".
16.40 "Толк". Кэтириниз эмээксин... Кун сирэ үчүгэйэ бэрт...
17.10 "Санаторий". Телесериал. 7-я серия ("Майя - ТВ").
17.55 "Сардаана". Ток-шоу "Тиме семье".
18.35 "В 21-й век - уверенно". В студии - мар г.Якутска И.Ф.Михальчук.
19.15 "Лена-ТВ". Реклама и поздравления.
Канал "Россия"
20.00 ВЕСТИ В СУББОТУ.
20.50 "Городок. Ретро".
21.30 Боевик "Взлететь" (США).
23.40 Комедия "Колесо любви".
01.25 "Шокирующий Азия". Документальный фильм До 03.20

3-я программа
Канал "Россия"
16.00 "Пресс-клуб".
16.45 "Международная панорама".
17.30 "Национальный доход".
18.00 МОЯ СЕМЬЯ.
18.55 "АНШЛАГ". До 20.00

Воскресенье 20 мая

1-я программа
Канал ОРТ
07.00 Новости.
07.15 Сернал "Нежный яд".
08.10 "Служу России!"
08.40 "Дисней-клуб": "Чип и Дейл".
09.10 Утренняя звезда.
10.00 "Непутевые заметки".
10.20 Пока все дома.
11.00 Фильм "Гонимый".
12.35 Мультсеанс.
12.55 Утренняя почта.
13.25 Клуб путешественников.
14.05 "Эк. Семеновна!" Всероссийский конкурс частушек.
14.45 Сокровища Кремля.
15.00 Новости.
15.10 "Китайский городской".
16.05 "Дисней клуб": "Гуфи и его команда".
16.35 Умницы и умники.
17.00 Живая природа. "Охотники по-новому".
18.00 Вечерние новости.
18.20 "Байкеры". Спецрепортаж.
18.40 "Жить надо легко". Концерт Ефима Шифрина.
20.30 Лучший боевик Стивена Сигал "В осаде".
22.30 Времена.
00.05 Комедия "Отпустив поводья". До 01.45

2-я программа
Канал "Россия"
07.30 Фильм "Бесприданница".
08.50 РУССКОЕ ЛОТО.
09.40 "ТВ БИНГО ШОУ".
ЯКУТСК
10.40 Программа передач.
10.45 "Туннук".
11.10 Лингвистический конкурс на английском языке для старшеклассников.
11.50 ДТРА "Полярная звезда". "Мировая цивилизация".
12.10 "Дорубуйа".
Канал "Россия"
12.30 ФЕДЕРАЦИЯ.
13.10 ПАРЛАМЕНТСКИЙ ЧАС.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 ДИАЛОГИ О ЖИВОТНЫХ.
15.20 "Вокруг света".
16.20 "Два роля".
17.15 САМ СЕБЕ РЕЖИССЕР.
17.45 "О.С.П.-студия представляет замечательных людей".
18.55 Боевик "Красная жара".
21.05 Детектив "Шизофрения".
00.00 "Зеркало". До 00.55

3-я программа
Канал "Россия"
10.40 "ДОБРОЕ УТРО, СТРАНА!"
11.10 "АНШЛАГ".
12.00 "Городок" До 12.30

ЭБЭРДЭЛИБИТ!

Тыыл, үлэ, полиграфия ветеранын, күн-күбэй ийэни, эйгэс эбэни уонна хос эбэ буолар доолун биебит, Чуралчы сэлэниэтиин олохтообун **ЯКОВЛЕВА Марфа Михайловна**ны ытык-мааны 75, ол эбэтэр убаастанар өбүгэ сааһынан, үбүлүөйүнэн уруйдуубут-айкаллыбыт!

Күндү Марфа Михайловна, улууска бачээт сайдытыгар, ордук Ада дойдуну сэринтэн суостаах сылларыгар хаһыат сүгэ-балта тылынан кыһыны уһансытыгар Эн иллэрбит тус кылаатык эмэ баар. Күндү, ытык кыһыт, олоххун, үлэрин анаабыт хаһыатын "Сага олох" үбүлүөйдээх сылын сүлүүсүн урдугар чэгин көрсөргүттэ уорабит. Аны да тумуу тумунун, ыарыы ыалдаспатын, хомолто коммотун дини баарабат. Уһун үйээн, дооллоох буол.

"Сага олох" РИХ коллектива.

ССРС культуратын туйгунун, педагогическай үлэ ветеранын, кэмүс иллэрээх норуот маастарын **КОЛЕСОВ Ким Конфедьевич** Россия Художниктарын союзун чилиэс буолбукунан итиник, истилик эбэрдэлибит!

Үүрүк иччаты көрө эйгэтигэр уһуйа, өссө таһаарылаахтык, аймыылаахтык ай-тут, Доруубуйан тубустун, дыа кэргэни олобо уйгулаах буолун.

Улууустаагы культура управлениета, "Ай" народная студия.

Чакыр нэһилиэгин олохтоохторун, күндүтүк саныыр ийэбитин **ФИЛИППОВА Анна Петровна**ны 65 саакын туолбукунан уонна аар тойон абабытынын **ФИЛИППОВ Александр Васильевич**тыгын ыал буолан олохтук 45 сылынан истиник эбэрдэлибит!

Кырдыары, ыалдыары билимэккэ, оҕолоргут, сиэнэригит орҕолоругар уһунук дооллоохтук олохторугутгар баарабат.

Кузьминнар, Филипповтар, Новгородовтар, Пермяковтар.

Убаастыыр табаарыстытын **НОГОВИЦЫН Вячеслав Никифорович**ы 55 саакын туолбукунан итиник, истилик эбэрдэлибит!

Советскай Армия кэжэтигэр биригэ сулууспалаабыт күнүрүбүтүн олус күндүтүк саныбыт, Эйнаха ыптаан доруубуйаны, дооллоох-соргулаах олоҕу баарабат.

Биригэ сулууспалаабыт уолаттарын.

Күн сиригэр көрдөрбүт, көччөх гынан көтүлүүт күн-күбэй ийэбитин, истик-эйгэс абабытын, тапталлаах кэргэмин, доруубуйа харыстабылын ветеранын, норуот маастарын, Одулуун нэһилиэгин олохтообун **ТОСКИНА Мария Петровна**ны 65 саакын туолар үбүлүөйдээх күнүгүн ис сүрэхпиттэн нээн туран эбэрдэлибит, махталбытын этэбит!

Кырдыар дини билимэ, Кырыа хаарга баттатыма, Үөрүү-көтүү аргыстаах Орто бараан дойдуга Олор уһун кэмнэргэ, Ыарыы-сүтүү, дыан-дыһах Таарыбатын эйгили, Алгыс уонна доол эрэ Арыаллаатын эйгили!

Кэргэни, кыргыттарын, уолаттарын, сиэнэригит.

Күндү ийэбитин, тапталлаах абабытын, эйгэс эбэбитин, элэккэй эбэбитин, педагогическай үлэ ветеранын, Болтоно нэһилиэгин олохтоохторун **Вера Трофимовна** уонна **Николай Николаевич ИГНАТЬЕВТАР** ыал буолан алаһа динэни тэримникит 40 сылынан, ону тэҥэ абабытын, эбэбитин 65 саакын туолар үөрүүлээх күнүгүтүн эбэрдэлибит!

Күн сиригэр баар угус-албах үөрүүлээх күнүрү, чэгин доруубуйаны, кырдыары, ыалдыары билимэккэ, эбэрдэни эйгэс дууһарытынан, булгуруйбат сайбарас санаабытынан бар доонно уонна билиэхкэ күөс-тирэх буола турарытыгар баарабат.

Болтоногтон, Мирнэйтэн, Верхоянскай Сартаньттан оҕолоргут, кийикит, күтүөттэригит, кырачаан сиэнэригит.

ҮЛЭБЭ ҮНҮРАЛЛАР

Чуралчытаагы суолу өрөмүөнүөр-хөрөр ГУП-ка Т-170 (бульдозер) уонна К-701 трактордарга трактористар наадалар. Билсэр тел. 41-291, 41-118.

АТЫЛЫЫБЫТ

3 кубометр истээх емкөһү. Көлүөһэлээх. Билсэр тел. 42-370.

2001 сыллаах, "В" категориялаах микроавтобулу, "Волговская" мотуордаах, 2000 км сүүрүүлээх. Сыланата - 155 тыһ. солк. Билсэр тел. 42-292.

Стенкалары, Спальная гарнитурдары, Прихожайдары, 3 аяннаах танас ийыыр, уурап искаабы, Сылалара чөлчөк, 1986 сыллаах "Тойота-Кариб" автомашинаны. Сыланата - 25 тыһ. солк. Маны тэҥэ обрезной халпаны атылаһабын. Билсэр тел. 41-460, 42-155, 41-412.

Чуралчы сэлэниэтиин киин өтүгэр (Бальна Алаһыгар) приватизацияламыт биер хостоох квартираны. Ленин уул. 16 №-ин 14 кв. эбэтэр 41-115 телефонна билсэргитигэр.

НЭНИЛИЭННЭ ИСТИТИГЭР!

Телевидениэн уонна радионан бириин Саха сиринээки техникасык киинэ Чуралчытаагы телевизка туттубут электроэнергиятын төлөбүрүн 1997 сылтан оноро илигинэн, хас да сэрэтин

кэнигиттэн, ыам ыйын 10 күнүттэн телевизка уота быһылына.

СҮТҮКТЭННИБИТ

Слепцова Мария Семеновна аатыгар бэрлэлибит II-СН сериялаах, 729247 №-дээх паспорт, "Сахамедстрах" полиһа угулуубут кыһыл көһүлүүсү ким булбут маньыаа Чуралчы сэл. Петровскай уул. 36 №-гэр эбэтэр 41-309, 41-000 телефоннара билсэргитигэр көрдөһөбүн.

Көһнөрүүлэр

Хаһыат ыам ыйын 5 күнүгүгү нүөмэригэр бэһис балаһаа "Махтанабыт" дини подборка иккис колонкагыгар үһэһтэн 4-с строкаба "Болтонотоогу "Кыталык" оскуола-сад..." дини бачээттэммитин "Чуралчытаагы "Кыталык" оскуола-сад..." уонна хаһыат ыам ыйын 8 күнүгүгү нүөмэригэр төрдүс балаһаа иккис некрологка "...Д.П. Крайльникова аатынан Мугудайдаагы Ивановтар "Бага санаа" авторскай оскуолаарын..." дини бачээттэммитин "...Д.Д. Красильников аатынан Мугудайдаагы Ивановтар "Бага санаа" авторскай оскуолаарын..." дини көһнөрөн аабылылахтаах.

Ытыктыыр күтүөллүт **ГЕРМОГЕНОВ Федор Гаврильевич** уһун ыарахан ыарыһтан күн сириттэн өлөн туораабытынан кэргэнигэр эдэниитигэр Ирина Ивановнага, оҕолоругар бырааттарбытыгар Ваняга, Федяга, Степага, абатыгар, биригэ төрөөбүттэригэр дини кутурдаммытын тирээбит. Чуралчыттан Саввинар, Одулуунтан Ноевтар, Федоровтар.

Тапталлаах абабыт, эбэбит, хоту көһөрүллү кыттылааһа, тыыл, үлэ ветераны, Чуралчы сэлэниэтиин олохтооҕо **ФИЛИППОВ Дмитрий Егорович II** уһун ыарахан ыарыһтан 78-с сааһыгар билиги кэжэбиттэн өлөн туораабытын, динилик курутууан туран, бары аймахтарыгар, үлэниэтигэр, билэр дьонугар иһитинэрэбит. **Оҕолоро, кийиктэрэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ.**

Кутурданарын тирээдэлэр: - Ытыктыыр убайдары, хоту көһөрүллү кыттылааһа, үлэ фронугар сылдыбыт тыыл ветераны, эдэр сааһыгар колхоз тоһуу үлэһитэ Филиппов Дмитрий Егорович II өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэнэригэр, аймахтарыгар үлэниэтигэр - Малдыахон урукку "Кыһыл сис" колхозун дыно. - Уолугар бэйэлэрин үлэһитэригэр Филиппов Иван Дмитриевичкэ, киин дыа кэргэнигэр Чуралчытаагы РЭС, ДЭС администрацията, профкома. - Чуралчытаагы потребобщестаа урукку үлэһитэ Филиппов Дмитрий Егорович II өлбүтүнэн кыһыгыгар бэйэлэрин үлэһитэригэр Филиппова Елизавета Дмитриевнага Чуралчытаагы потребобщестаа бырабылыанньата, профкома. - Коммунальнай хаһаайыстыба кырдыас үлэһитэ Филиппов Дмитрий Егорович II өлбүтүнэн оҕолоругар, кийиктэригэр, күтүөттэригэр, сиэннэригэр улууустаагы дыауот, коммунальнай хаһаайыстыба управлениета администрацията, профкома.

Ытыктыыр убайыт, тыыл, үлэ ветераны, ССРС потребкооперациятын туйгуна **ПЕТРОВ Алексей Андреевич** соһуучу өлбүтүнэн балтыгар эдэниитигэр Местникова Елена Яковлевнага, сиэнэригэр балтыгытыгар Ленага, киин кэргэнигэр, оҕолоругар дини кутурдаммытын тирээбит. Чуралчыттан Афанасий Яковлевич, Николай Николаевич Местниковтар дини кэргэттэрэ, болтоногтон Слепцовтар, Новгородовтар, Местниковтар.

Тапталлаах ийэбит, кэргэнин, Сылан нэһилиэгин олохтооҕо **МАКАРОВА Ульяна Гаврильевна** ыам ыйын 6 күнүгэр соһумардык өлбүтүн, динилик курутууан туран, аймахтарыгар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитинэрэбит. **Кэргэни, оҕолоро.** Кутурданарын тирээдэлэр: - Күндү кийиктэрэ, санаастара Макарова Ульяна Гаврильевна өлбүтүнэн кэргэнигэр убайдарыгар, бырааттарыгар Николай Матвеевичкэ, оҕолоругар Макаровтар, Дарамеевтар, Никифоровтар.

Убайдары **ПЕРМЯКОВ Раджуимир Семенович** эдэр сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүнэн бырааттарыгар Янга, Ваняга дини кутурдаммытын тирээбит. **Сылан орто оскуолатын X, XI кылаастарыгар биригэ үөрэниит табаарыстара, кылаастар салайааччылары Ф.А. Дьячкова, Л.С. Смацева.**

Талыыр кэргэнин, абабыт, үлэ ветераны, Мындааайыт бөлүөлүгүн олохтооҕо **ГЕРМОГЕНОВ Федор Гаврильевич** ыам ыйын 8 күнүгэр уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүн, динилик курутууан туран, бары аймахтарыгар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитинэрэбит. **Кэргэни, оҕолоро.** Кутурданарын тирээдэлэр: - Талыыр күтүөттэрэ Гермогенов Федор Гаврильевич өлбүтүнэн кэргэнигэр балтыгар, эдэниитигэр Ноева Ирина Ивановнага, оҕолоругар Ваняга, Федяга, Степага Чуралчыттан, Одулуунтан Дыдаевтар. - Күтүөттэрэ Гермогенов Федор Гаврильевич өлбүтүнэн туораабытынан кэргэнигэр балтыгар, эдэниитигэр Ирина Ивановнага, киин оҕолоругар, аймахтарыгар, аһыныларын тэҥэ үлэһитин, Варвара Ноева, Михайловтар, Абрамовтар. - Кэргэнигэр, Мындааайытаагы "Бэс" уһууаан сабыддисайыгар Ноева Ирина Ивановнага, оҕолоругар, аймахтарыгар улуустаагы үөрэх управлениета, үөрэх үлэһитэрин профсоюзун комитетэ. - Мындааайыт оҕо санаторийыгар өр сылларга үлэһитин Гермогенов Федор Гаврильевич өлбүтүнэн кэргэнигэр, оҕолоругар санаторий коллектива, урукку биригэ үлэһитин табаарыстара. - Кэргэнигэр Ирина Ивановнага, оҕолоругар Мындааайытаагы "Ыкыһ" уһууаан коллектива.

Күндү, талыыр абабыт, эбэбит, Болтоно нэһилиэгин олохтооҕо **КСЕНОФОНТОВ Юрий Петрович** ыам ыйын 7 күнүгэр билиги кэжэбиттэн өлөн туораабытынан, динилик курутууан туран, бары аймахтарыгар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитинэрэбит. **Уолаттара, кыргыттары, кийиктэрэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ.**

Кутурданарын тирээдэлэр: - Нэһилиэк кырдыаһаа, 7-050 амаарх адалара, элбэх сиэн эһэлэрэ Ксенофонов Юрий Петрович өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэнэригэр Болтоно нэһилиэгин дыаһалтата, ветеранарын сабыта. - Оҕолоругар, аймахтарыгар Татьяна Павловна, Иосиф Васильевич Саввинарға Хатылы нэһилиэгин дыаһалтата. - Тапталлаах абата, тойоно, эһэлэрэ Юрий Петрович Ксенофонов өлбүтүнэн бэйэлэрин үлэһитэригэр Леонид Юрьевич, Ксения Васильевна Ксенофоновтарга, сиэнэригэр Болтонотоогу врачебной амбулатория коллектива. - Ветеринарнай сулуусуа ветераны Ксенофонов Юрий Петрович өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэнэригэр, аймахтарыгар улууустаагы ветеринарнай управление коллектива. - Н. Д. Субуруускай аатынан совхозна өр сылларга ветеранынан үлэһитин Ксенофонов Юрий Петрович өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэнэригэр, аймахтарыгар биригэ үлэһитин коллегалара. - Ытыктыбыллаах күтүөттэрэ Ксенофонов Юрий Петрович өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэнэригэр эдэниитигэр Листикова Татьяна Павловна, күтүөттэрэ Саввин Иосиф Васильевич, Мындааайыттан Заболоткайдар. - Тапталлаах абата Юрий Петрович өлбүтүнэн туораабытынан Болтоно орто оскуолатын VIII кылааһыгар биригэ үөрэнэр оҕолоро, кылаас салайааччыта Игнатова Надежда Ксенофоновна, оскуолааары үккү бөлөһүн оҕолоро. - Тапталлаах абага Юрий Петрович Ксенофонов өлбүтүнэн бэйэлэрин үлэһитэригэр инженер Юрий Юрьевич Ксенофоновна улууустаагы капитальнай тутуу управлениетын коллектива.

Кырдыас убайыт, элбэх оҕо тапталлаах адалара, Ара дойдуну Улуу сэринтэн кыттылааһа, Хайахсыт нэһилиэгин төрүт олохтооҕо **ПЕТРОВ Василий Петрович** ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн дини кутурданарын тирээдэлэр: - Уолаттарыгар Василийга, Константинога, Осипка, Николайга, кыргыттарыгар Евдокияга, Марицага, Еленага, Натальяга, Екатеринага, Парасковьяга уонна киинэлэр барыларын кэргэттэригэр, оҕолоругар, Амш улууһугар олохсуйбут ытык кырдыас эдэниитигэр Евдокия Петровнага, Екатерина Петровнага бэһит дини кутурдаммытын тирээбит. **Пермяковтар оҕолорунуун, Петров Иннокентийдаах оҕолорунуун, сааһа Маарийа Динатыныын, Сухариновтар, Петрова Анастасия оҕолорунуун.** - Күндү абата Петров Василий Петрович өлбүтүнэн ЧРОСИО нитээнитигэр Ермолаева Елена Васильевнага дьүүгэлэрэ Анна Николаевна, Анна Сергеевна, Акулина уонна Мария.

ЧФКСИ «Чэчир» телестудиятын оператор-монтажера **ПЕТРОВ Афанасий Афанасьевич** соһумардык ылдан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Цылана Николаевнага, абатыгар Афанасий Петровичкэ, эдэниитигэр күтүөтүгэр дини кутурдаммытын тирээбит. **Чуралчытаагы интернат-оскуолатын I кылаастан биригэ үөрэнэн бүтэрбит доһотторо.**

Техническай наука кандидата, Дьонуускай куорат олохтооҕо, биер дойдулаахпыт **СОЛОВЬЕВ Сергей Петрович** уһун ыарахан ыарыһтан өлөн туораабытынан балтыгар Колесова Елена Петровна, күтүөтүгэр Анисос Гаврил Николаевич дини кэргэттэригэр, бары аймахтарыгар дини кутурдаммытын тирээбит. **Хатылы нэһилиэгин дыаһалтата.**

Майа сэлэниэтиин олохтооҕо **ФЕДОРОВА Раиса Николаевна** уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн дини кутурданарын тирээдэлэр: - Тапталлаах ийэтэ Федорова Раиса Николаевна өлбүтүнэн, күтүөттэригэр Тихон Тихоновичкэ, кийикитигэр балтыларыгар Мария Андреевнага Манаситовтар, Яковлевтар, Поповтар, Павловтар, Сергеевтар, Андреевтар, Мария Андреевна ийэтэ Мария Петровна Лоханова. - Тапталлаах ийэтэ Раиса Николаевна өлбүтүнэн күтүөттэригэр Тихон Тихоновичкэ Арылаахтан, Чуралчыттан Манаситовтар, Керемисовтар, Сунтаартан Федоровтар.

Редактор: ПОПОВ ГГ. ААДЫРЫСЫЫТ: 678700, Чуралчы сэл. Карл Маркс уул. 26 "а". ТЕЛЕФОННАРЫЫТ: редактор - 41-332, отделеһар - 41-265.

Хаһыаты тэрийэччилэр: Редакция, Улуу дыаһалтата, Саха Республикаһын Правительствота. Хаһыат сахалыы тылынан - оптуоруньукка, сэрэдэ, субютага таһар. Хаһыат индекса: 54907

Автор суругар этилээр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сон түбүһөр буолбатах. Сурукка ыйаһлар чакылар кырдыктыахтарыгар иһитинэрэбит автор тус бэйэтэ сүгэр.

"Сага олох" редакционнай-издательскай холбоһук. Оффсетнай бачээт. Сакаанын №-рэ 54. Тираж 2481. 11.05.2001 с. бачээккэ бэрлиннэ.